

"EDINOST"

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 6 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilnice se upravištvo ne ostra.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinstvo je moč«.

Oglas in ostanila se račune po 8 nov vrnica v petito; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in inserate prejema upravištvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Epilog.

II.

Italijanska večina deželne zbornice sterskega storila je letos korak dalje v svoji nestrpnosti s tem, da je brezobzirno izključila iz odsekov slovansko manjšino, zastopajočo — to moramo ponavljati vedno in vedno — večino prebivalstva v deželi. In uprav glede na ta fakt je velevažno, kar smo naglašali v prvem članku: koliko važnih in dobro premišljenih nasvetov, težeih po zboljšanju moralnih in materialnih odnošajev v deželi, se je pogubilo! Kolika potrata je to v gospodarstvu s talenti in dobro voljo. In talenti so velik kapital v deželi, dajoč visoke obresti — koje uživajo vsi.

Debate o sklepnih računih raznih deželnih zavodov dale so našim poslancem priliko, dokazati jasno, kako pristranski se postopa se slovanskim prebivalstvom, kako so mu kratijo pri vseh teh zavodih jezikovna, narodna in gospodarska prava. Dokazali so, da je ni dežele v tej državi, v kojoj bi se tako brezobzirno merilo z dvojno mero. Celó v zadevah, zgolj gospodarskih, ki niso v nikaki dotiki z narodnimi in političnimi boji — odločevala je narodna strast. Prepričali smo se, da uradniki pri deželnih zavodih brez bojazni — kaj bojazni, še v veliko zaslugo šteje se jim to — žalijo in ertijo slovansko prebivalstvo, isto slovansko prebivalstvo, kojemu bi morali biti pohlevni slugi, ker jih plačuje z delom žuljavih rok svojih, se potnimi sragami svojimi.

Mej temi deželnimi zavodi odlikuje se v prvi vrsti glede na pristransko postopanje kreditni zavod, kakor je se številkami dokazal posl. Jenko. Ta poslanec je naglašal, da kreditni zavod ne služi svojemu pravemu namenu: pomagati kmetu. Kajti ta zavod ne dovoljuje kmetom posojil — „razlogov“, imajo seveda gospoda vedno na cente —, kolikor bi mogel in moral. Osobito pa občinam, koje upravljajo Hrvatje in Slovenci, je uprava naravnost neprijazna. Ime-

novani poslanec je navel drastičen slučaj, ko neka slovenska občina ni prišla do prepotrebne šolskega vrta le valed zlobnega postopanja kreditnega zavoda. Ni-li to žalostno; niso-li to nenavadni in nenormalni odnošaji, ako deželni zavod, kojemu glavni namen bi moralo biti pospeševanje gmotnega blagostanja, ovira napredek šole. In šola je vendar jedno glavnih sredstev za pospeševanje gmotnega blagostanja. Vsakdo ve — le italijanska gospoda nočejo tega vedeti, — da je gospodarski napredek v tesnej zvezi z razvojem duševnih in intelektualnih sil naroda. A kaj je gospodi do duševnega razvoja in gospodarskega napredka? Oni imajo neprestano le jeden velik cilj pred svojimi očmi: poitalijančevanje in pa izključljivo nadvladje njihove stranke v deželi. Seveda: pri narodu, duševno razvitem in gospodarsko dobro podprtem, ne bi bili niti mogoči taki odnošaji, kakoršni faktično obstoje v Istri. To vedo dobro vladajoča gospoda, ki imajo v svojih rokah kreditni zavod. Zato pa kreditni zavod izpolnjuje svojo zadačo le glede na jeden del prebivalstva, glede na drugi pa ne; kajti: ako bi je izvrševal na vse strani, bilo bi to navskrižno z nameni — nam vsem predobro znanimi — onih, ki imajo ta zavod v rokah.

Pristranost pri podeljevanju štipendijev učeči se mladini je zopeten eklatanten dokaz, da deželnozborna večina, odnosno deželni odbor namenoma in hote ovira duševni napredek slovanskega prebivalstva isterskega. Dijakom, ki obiskujejo hrvatski gimnazij na Reki, odrekajo se štipendiji — češ, da je Reko smatrati kot inozemstvo — a dovoljujejo se štipendiji takim, ki se šolajo v Italiji. Reka je torej inozemstvo — Italija pa ne. Naj-li pišemo komentar k vsemu temu? Ne, ni treba. Vsakdo, ki ima oči, da vidi, in le toliko zdrave pameti, da more samostojno misliti, ima komentar takoj pri rokah. Vsakdo si lahko takoj vstvari pravi pojem o mišljenju in o namelih slavne gospode isterske, tudi če ni dosedaj poznal te gospode. Več kot

naravno je torej, da taki pojavi naravnost izživljajo odpor na strani slovanskega prebivalstva. In ne le slovansko prebivalstvo, tudi kdo drugi bi mel povoda dovelj premišljati o teh pojavih ter — izvajati potrebne in povsem naravne posledice. Kdor ne vidi vsega tega, ta se dela slepega namenoma. Videant consules.

Kakor postopa kreditni zavod s posamičniki in občinami, istotako postopa deželni kulturni svet z onimi gospodarskimi zadrugami, ki so v slovanskih rokah. Delovanje obeh teh zavodov razvija se vsopredno — ne v korist slovanskega prebivalstva, to je, večine v deželi. Kakov je, ali bi moral biti, namen deželnemu kulturnemu svetu? Odgovor na to vprašanje je kratek: pospeševati racijelno gospodarstvo v vseh njega strokah pōtem podpor, vspodbujenja in primerne pouka. To je torišče, na katerem bi morale biti povsem izključene političke in narodne ambicije. Vestno izogibanje kakoršnim si bodi strankarskim in narodnim namenom moralo bi veljati načelnitv ta cega zavoda kot vrhno načelo. Kako naj doseza ta zavod svoje plemenite svrhe, kako naj poučuje zaenmarjeno in zaostalo ljudstvo, kako naj dvigne poljedelstvo iz globine primitivnosti, ako mu je uredovni jezik izključljivo italijansk, to je jezik, kojega ne umejo večina onih, kojim je pouk namenjen. Vlada podpira kulturni svet znatnimi letnimi svotami, a kulturni svet bi moral zopet podpirati gospodarske zadruge, koje so — kakor je primerno naglašal posl. Mandić — odvodno in dovodne žile srca — kulturnega sveta. A kako postopa deželni kulturni svet z onimi zadrugami, ki so v rokah Slovencev in Hrvatov? Polena jim moče pod noge. Podgrajsa si je morala naročiti ovce Brga-maškega plemena s pomočjo c. k. kmetijske družbe v Ljubljani. Pač pa jej je hotel vsiliti kulturni svet nerabni in neprimerni plug „Aquila“, menda zgolj zato, ker je italijanske provenijence. Zopet krasna ilustracija. Kako postopa deželni

kulturni svet z gospodarskimi zadrugami, priča naj kričeča istina, da se je od svote 1400 gld., namenjene zadrugam v letu 1890., prištedilo nič manje nego 1000 gld. Dá, res lepa je skrb „srca“ za svoje dovodne in odvodne žile!

Slovenščina pri Tržaških sodiščih.

Jezik naš pridobil si je v teku zadnjih petnajstih let precejšnje veljave pri nekaterih tržaških uradih. Pri magistratu seveda odgovarjajo še vedno v italijanskem jeziku na vsprejete slovenske vloge, ali tudi tu se vtegne stvar promeniti, ako se bodo stranke potezale za to — v prvi vrsti pa naša narodna društva. S početka pojde res trdo; magistrat se bode branil odgovarjati v slovenskem jeziku na vse le mogoče pretveze — a nazadnje moral se bode vendar-le udati!

Enako „junaško“ se je boril naš magistrat tudi, ko je šlo za vsprejemanje slovenskih ulog in lahonski listi so prepili nebo valed tega. Sedaj so se pa magistratni gospodje „privadili“ sprejemati slovenske vloge in o tem molče tudi italijanski listi. Upati je toraj, da ne mine predolgo časa, da se privadijo magistratni gospodje odgovarjati v slovenskem jeziku t. j. reševati slovenske spise, spisane in predložene v našem jeziku. No, meni je danes namen, govoriti le o veljavi našega jezika pri sodiščih v Trstu — in vrniti se mi je toraj k stvari.

Malo več nego pred jednim desetletjem bil je še slovenski jezik pri tržaških sodiščih skoraj nepoznan. A polagoma so se jeli ulagati spisi (akti), pisani v slovenskem jeziku — polagoma so pričela nektera sodišča na iste slovenske spise i v slovenskem jeziku odgovarjati. — Sedaj štejemo vsako leto že lepo število slovensko pisanih ulog, posebno pri okrajnem, za mesto odrejenim sodišči; pri istem sodišči uživa naš jezik precejšnje ravnopravnosti*)

*) Upamo, da ostane v tem obziru pri tem, za nas važnem sodišči, tudi pod novim načelnikom višjega sodišča, kakor je bilo dosedaj.

ljančani še zdaj kakšen poletni dan drdrati nesrečnega pesnika proti Šiški. Zajedno mu je izročil kopico svojih vizitnic z naročilom:

„Kadarkoli želite zdržati prirodi v naročje, pošljite vznika z vizitnico k meni, da Vam dam potrebni drobiž za dotični „izlet“, kajti zgolj „ob svežem z raku“ ne morete živeti, četudi ste — pesnik!“ pristavil je, nasmehnivši so blagohotno.

Pokojni Razlag se je bil naselil v Ljubljani, kakor marsikater Slovenec, kateri priteče v njeno naročje kakor veren sin k svojej materi; ko pa je videl, da ona ravna ž njim, kakor nemila mačeha z neljubim jej pasterkom, ostavil jo je iznova ves užaljen. Da se mu je krivica godila, to se razodeva iz mnogih pisem njegovih, pisanih Prešérnovi hčeri, Ernestini Jelovškovej, s katero sta si tisto dobo dopisovala zbok ureditve Prešérnove ostaline.

In zdaj počiva prenežno čutni mučenik političke nestrpnosti tam doli na Brežkem pokopališči, kjer mu je pobožna njegova soproga postavila kameni spomenik, zapisavši nanj tolažilne svetopisemske besede: „Pravičnik ne umrje.“ (Sledi.)

PODLISTEK.

Spomini

na znamenite možé slovenske.

Čital Vatroslav Holz

v Čitalnici Tržaški dne 9. aprila 1892.

(Dalje)

Za Raičem mi stoji pred zavzeto dušo drug odličan njega rojak in preuzoren rodoljub slovenski, katerega blagoglasno ime se je (po krivici!) pozabilo med hripavim krikom na političkem našem bojišči. In ta preplemeniti mož je bil:

Dr. Razlag Jakob,

oduševljeni slavitelj naše domovine, izvoljeni zagovornik narodnih pravic slovenskih v deželnem in državnem zboru in bivši deželni glavar vojvodine Kranjske. Ž njim sem prvič govoril v dan 1. decembra 1872. leta, ko sem se mu bil predstavil kot tedanjemu predsedniku „Narodne tiskarne.“ Občeval sem potem s tem valedušnim uzornikom še mnogokrat do njegove preselitve na Štajarsko, odkoder mi je pisal pozneje nekoliko prezaniwivih pisem . . .

Kadar sem potreboval kakšen dobro-

hoten nasvet, ali kakšno pojasnilo v tej ali onej zadevi, službeni ali zasebni, vselej sem se zatekel zaupljivo k njemu in priznati moram, da me je preljubznivi moj zavetnik vsprejel vsikdar z odprtimi rokami ter me osvobodil vseh nepotrebnih pomislekov in dvomov.

Kakor sem že pri Jurčiči omenil, bil se je ob mojem prihodu v Ljubljano beani boj med takó nazivanimi „Staro- in Mlado-Slovinci.“ Jaz, neuk tujec v slovenskem Jeruzalemu, takrat nisem vedel, za kaj da se gre pravo za pravo ter sem gledal ves preplašen z dalje v narodno našo areno, kakor svoje dni Gospodov učenec Johanez v Kajfeževo zbornico: kakor on, videl in slišal sem, kakó so ondu politički farizeji in pismouki zasmehovali in preklinjali nedolžnega našega obtoženca, dočim so mu surovi beriči inorodnega Pilata pokrajinskega bñli in pljuvali v prečastiti obraz . . .

Kakšen je bil takozvani „tragiški pregrešek.“ Razlogov, ki ga je strmoglavil v pogubo, oziroma v nemilost narodovo, tega jaz, kot neposvečen lajik v narodno-politiških misterijah ne morem presoditi. Nemara se mu je štelo za greh, kakor še dan

danes marsikateremu rojaku njegovemu, da je bil porojen v slovenski — „Galiliji“, t. j. na Štajarskem . . . Toliko pa sem spoznal takoj na prvi pogled, da je bil tolikanj zaničevani naš Razlag preblagodušen, veleplemenit človek, navdihnjen s preuzvišenimi uzori o človeštvu, visoko stoječ, kolikor po svojej učenosti in omiki, toliko tudi po svojem mišljenju in čuvstvanju nad podlodušnimi svojimi zasramovalci, kateri niso bili niti vredni, da se izrazim svetopisemski, da bi mu odvezali jermena na čevljih njegovih! Vrh tega bil je Razlag čistega, neoskrunjenega značaja in rahločutnega ter ljudomilega srca, kakeršnje ne bije v prsih vsakega „rodoljuba.“ O tem navedem vam naslednji njega dobrotvorni čin:

Ko je Razlag nekoč pohodil našega trpina, Josipa Cimpermana, kateri je sedel mnogo let v lesenem svojem naslonjači, ostavljen in pozabljen v zaduhli pritlični sobici ondu na ljubljanskem Žabjaku, vzklikol je v svetem svojem srdu:

„Priatelj! Vi morate na — z raku iz te prevlažne ječe!“ In omislil mu je takoj oni voziček, na katerem vidijo Ljub-

Slovenski jezik je storil v tem oziru jako lep napredovalni korak in slava onim, kateri so pripomogli do tega koraka!

Naš državni poslanec g. Ivan Naberger je vložil je pred leti prošnjo v slovenskem jeziku pri istem sodišči za vknjiženje (intabulacijo) nekega posestva. C. kr. zemljknižni urad, ne poznajoč do tedaj slovenščine, katera je bila do tedaj „bela vrana“ v dotičnih knjigah, vknjižil je vled odloka imenovanega sodišča gosp. Ivana Nabergerja posestvo v slovenskem jeziku v zemljiško knjigo. Prvi korak je bil storjen toraj tudi v tem obziru! Ali Tržaški lahoni začeli so vled tega obupno vpiti, ni jim šlo v glavo, da bi si zamogel pridobiti naš jezik tu v Trstu tolike veljave. Niso mogli verovati, da bi se mogel predstavljati naš jezik v „javnih“ knjigah zemljknižnega urada. Protestovalo se je vled tega v mestnem svetu Tržaškem, kričalo se je po italijanskih listih — a brezuspešno. — Sedaj, po nekaterih minolih letih, so gospoda lahoni na stvar pozabili — ali so se jej morda privadili! Od tedaj pa si je pridobil naš jezik v tem obziru precejšnje veljave. Slovenščina je postala v zemljknižnih knjigah domača, slovensko pisane uloge v zemljknižnih zadevah se vedno množe in se — kar je umevno — tudi v slovenskem jeziku rešujejo! — Pri okrajnem, za mesto odrejenem sodišči bi se pa število naših spisov vsaj podvojilo, ako bi za to skrbeli nekateri našinci — ako bi se ne sramovali lastnega jezika!

Kakor nam je namreč iz gotovega vira znano, poslužuje se več naših malih trgovcev, posebno prodajalcev jestvin, iz mesta in okolice, v svojih tožbah v malenkostnih zadevah italijanskega jezika.

Ker napravljajo dotičniki enake tožbe v malenkostnih zadevah sami, lahko si je misliti v kakoj „pravej italijanščini“ da so sestavljene! Slovenska imena tožencev, oziroma rodnih njih vasi, se pa kar na čuden način pačijo!

Da bi dotičniki vendar le spoznali, da je bolje posluževati se v tem obziru domačega jezika, v katerem jim je mogoče pač bolje sestaviti malo tožbo svojo — nego v italijanskem jeziku. Z vlaganjem spisov v našem jeziku množe se isti pri dotičnih sodiščih in naš jezik zadobiva tem potem vedno več veljave. Naj bi si to zapomnili dotičniki, katerim se slovenščina bolj pristuje — ker jim je domača — nego tuja italijanščina.

Pri deželnem sodišči pridobiva si naš jezik tudi nekoliko veljave — ali vendar gre stvar še zelo počasi. Pomagati si moramo v prvi vrsti sami. Vlagajmo spise (akte), pisane jedino le v našem jeziku in zahtevajmo, da se nam i v istem jeziku rešujejo! Veljava našega jezika pri tem uradu pokaže se potem sama ob sebi.

Pri kupčijem in pomorskem sodišči je pa najslabše, kar se tiče veljave našega jezika. Tu v istini pomanjkuje sodcev in uradnikov, veščih našemu jeziku. Znano nam je tudi, da vlagajo temu sodu na pr. vsa okoličanska obrtna, ali gospodarska društva svoja pravila, oziroma svoja poročila v slovenskem jeziku, kar je samo ob sebi umevno.

No, umevno je tudi samo ob sebi, da mora to sodišče spise, pisane v našem jeziku tudi sprejemati — a umevno se nam ne zdi nikakor, da rešuje uprav to sodišče slovenske spise v italijanskem jeziku.

Naša naredna društva morala bi odselej zahtevati, da se na dotične, slovenski pisane vloge tudi v slovenskem jeziku odgovarja — ter enako i druge stranke naše, katere imajo opravka pri tem sodišči.

Najlepša prilika pa, posluževati se našega jezika pri sodiščih v večji meri nego doslej, nudi se nam uprav od začetka tekočega leta sem.

V našem središču imamo namreč sedaj dva vrla naša odvetnika-narodnjaka, katera se poslužujeta v vsakej zadevi le našega jezika. Nam se je pa držati v tem obziru gasla: „Svoji k svojim!“ — Naše ljudstvo

posluževalo se je doslej odvetnikov, po največ naših renegatov, drugači pa tudi najhujših nasprotnikov našega jezika. To mora odslej nehati; ker pa „brez dela ni jela“ gre vso stvar priporočati v prvi vrsti mestnim in okoličanskim veljakom in rodoljubom. Oni naj uplivajo na ljudstvo in mu prigovarjajo, da se poslužuje v vsakem obziru le naših odvetnikov, katera bodeta gotovo tudi za svoje ljudi z večim veseljem delovala, nego oni, kateri so našemu ljudstvu najhujši nasprotniki — enako i našemu jeziku!

Ako pomislimo, da je v malem Celju trikrat več slovenskih odvetnikov nego v Trstu — potem bi se morali pač čuditi, ako ne bi bila edina naša dva odvetnika preobložena z delom.

Vsa stvar je tu odvisna ed naših rodoljubov. Veseliti se ob malem napredku našega jezika, zajedno pa nič delovati v tem pogledu, je pač toliko kot „nič“. Delujmo torej vsi v ta namen, da postaneta edina dva slovenska odvetnika v Trstu istinito „naša odvetnika“ in naš jezik si pridobi potem gotovo še več veljave pri Tržaških sodiščih. „X“.

Politični pregled.

Notranje deželo.

Državni zbor. V seji dne 25. t. m. se je nadaljevala debata o valutnih predlogah. Posl. Steinwender je polemizoval proti dru. Luegerju. Posl. Slavik se je protivil razmerju mej Avstrijo in Ogersko: 70:30, trdeč, da ker sti obe državi solidarno obvezani, morati tudi plačati vsaka polovico. Ker so bankovci na jedni strani nemški, na drugi pa madjarski, plačali naj bi Nemci polovico, Madjari pa polovico. Odslej ne bomo več imeli avstrijske veljave, ampak le zlato. Poslanec Menger je trdil, da za nas ništa ni srebna ni dvostroka veljava, pač pa zlata veljava. Proti predlogam je govoril nemški liberalce — bela vrana — Süss; za predloge pa desničar Leonhardi. Finančni minister Steinbach je potem odgovarjal na razne opomnje poslednjih govornikov. Posl. Vašaty je naglašal, da so Nemci zato še nekako tihi o teh predlogah, ker še niso poravnani nekateri računi glede Bukovine, Kranjske in Češke. Govoreč o sedanjih parlamentarnih odnošajih, pravi govornik, da sedaj je pravi „Luogo di traffico“, in sicer nemoralen, kajti pri poprejšnjem je šlo le za to, da se uresniči opravičene zahteve Slovanov, ter da se odvrnejo nevarnosti, preteče tem poslednjim. Nepostavno bi bilo, ako bi imel kovani denar zgolj nemške napise, kajti nimamo postave, ki bi dajala prednost nemškemu jeziku. To bi drugzega nego zistem samovolje in sile. Pazijo naj v Avstriji, da v dnevih nevarnosti ne odrečejo narodi, ki so jej bili vsikdar zvesti.

Posl. Jaworski je predlagal na to, da se iz vse zbornice izvoli odsek 48 za posvetovanje o teh predlogah. Posl. Lueger je odgovarjal Steinwenderju, da se mu vsa ta zadeva vidi tako, kakor da jih je veliko zaljubljenih v zlato nimfo, toda nikdo ne bi se hotel zakonito poročiti žnjo, ampak živeti bi hoteli v konkubinatu. Govornik se pa boji, da bode ta konkubina jako slaba gospodinja, ki jim bode le odjemala denar; slednjič bode pa veseli, ako se je iznebe. Poslanec Plener je predlagal, da se predloge izroče proračunskemu odseku, ki naj se pomnoži za 12 članov. Sprejet pa je bil na to gori omenjeni predlog Jaworskega.

Poslanec Biankini in tovariši so potem interpelovali skupno ministerstvo, mu je-li znano žalostno položnje, v katerem se nahaja Dalmacija v političkem in gospodarskem pogledu; in je-li pri volji imenovati posebno izredno komisijo, da stavi predloge, kako bi se dala ta dežela osvoboditi iz grozne zanemarnosti, v kojej jo pusti ječati avstrijska vlada od začetka tega stoletja sem.

V seji dne 27. t. m. odgovoril je vojni minister na interpelacijo Rizzijevo radi odpuščenja delavcev iz pomorskega arsenala v Pulji, da se z ozirom na proračunjeni znesek morali odpustiti nekoliko začasnih delavcev, stalnih pa ni bil nikdo odpušen. Še sedaj je 625 delavcev nad število, dovoljeno v proračunu.

Volilno gibanje na Hrvatskem vrši se tako, kakor vsako prejšnje. Grozna nasilstva so ono znamenje, v katerem zmaguje vsikdar takozvana „narodna“, v resnici pa madjarska stranka. Opozicijsalni agitatorji in voliloi devljejo se jednostavno pod ključ. Celo duhovniki niso varni pred takimi pojavi madjarskega — liberalizma. Veliki župan v Siseku pozval je kmete uradnim potem k sebi, da jih pouči o njih volilnih dolžnostih, seveda tako, kakor te dolžnosti razumeva — gosp. župan sam. Ali glejte čudo: priprosti kmetje nikakor niso hoteli razumeti gosp. velikega župana ter so lepo ostali pri svojih nazorih glede na volilne pravice in dolžnosti.

Vnanje države.

Pričakuje se, da angleška vlada skoro razpusti parlament, kajti tam je stara navada razpustiti parlament, predno mu poteče postavni rok. Nove volitve prinesejo izvestno radikalen prevrat v notranji v vnanji politiki Anglije, kajti gotovo je, da pride na krmilo zopet pošteti starec Gladston, ter da propade sedanji zistem. Dočim je sedanji kabinet vedno koketoval z Nemčijo, hoče Gladston gojiti dobre odnošaje do Francije.

V Rusiji praznujejo te dni 900 letnico pokristijanjenja Volynije, odnosno ustanovljenja episkopske stolice. Ruski listi naglašajo važnost te slavnosti v versko-nravnem in političkem pogledu.

V poslanski zbornici italijanske je branil Giolitti svoj vladni program izjavljajoč, da glede na vnanjo politiko ni različnega menenja mej vlado in narodom. Vlada, ki bi hotela krčiti mejnarodne dogovore, ne bi bila dežele dostojna. Zbornica je vsprejela dnevni red Baccelija, glasom katerega izreče zbornica svojo sodbo o konkretnih predlogih ministerstva, ko se jej predlože, da pa za sedaj preide na dnevni red. Večina za ta dnevni red je pa bila tako neznatna, da se že zdaj govori — o padcu ministerstva Giolitti.

V zadnjem trenutku pred zaključkom lista pa je došla nastopna senačna vest: V zbornici poslancev prijavil je Giolitti, da je ministerstvo izročilo kralju svojo ostavko, katere pa kralj ni vsprejel. Giolitti je naprosil zbornico, da reši nujnejše postavne načrte, ter dovoli kabinetu provizoričen proračun za 6 mesecev.

Zlata poroka kraljeve dvojice Danske dala je povod naudnim ovacijam se strani ljudstva.

Različne vesti.

Državni poslanec prof. Spincič došel je danes v Trst ter ostane tu kake tri dni. Nastanil se je v hotelu „Buon pastore“.

Občna zbor politič. društva „Edinost“ in „Tržaškega Sokola“ sta jutri v nedeljo. Prvega društva občni zbor je ob 10 uri predpoludne v prostorih „Del. pod. društva“, „Sokolov“ pa ob 2 1/2. popoldne v društveni sobi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je v pušici „Delalskega podpornega društva“ v Trstu gl. 16. Prof. Macher Ivan v Kotoru podaril je gl. 1.50.

Skupno veselico priredita „Tržaški Sokol“ in „Slov. pevsko društvo“ v nedeljo dne 12. junija v vrtu „Mondo nuovo“. Obširni program priobčimo prihodnjič. Obe društvi pripravljati se skrbno za ta skupni nastop. Že to utegne zelo zanimati naše občinstvo, da se bode ob tej priliki telovadilo za dobitke.

Mestna občina Celjska se še vedno upira odloku ministerstva glede veljave slovenskega jezika pri mestnem uradu, češ, da bi morali še le nastaviti slovenščini večjega uradnika, a tega ne morejo storiti iz finančnih razlogov. Slavni Celjani bi hoteli namestništvu Graškemu naprtiti prevajanje odlokov njih mestnega urada.

„Deutscher Schulverein“, to v germanizatorične namene osnovano nemško društvo imelo je dne 26. t. m. na Dunaju svoj občni zbor. Na predvečer zbrali so se udeležniki v neki kavarni v „Praterju“. Zbrane je pozdravil drž. posl. baron Dumreicher ter se v svojem nagovoru doteknil — to se razume ob sebi — tudi odnošajev ob jezikovnih mejah v južnih pokrajinah. Gosp. baron je zapel do srea sezajočo jeremijado. „V najtemnejši uri dobe od 1880. do 1890. leta zadeli so nas (Nemce) na Štajerskem in Koroškem istotako hudi udarci, koji naj bi zrušili stare narodne pozicije naše, kakor v poslednjih 12 mesecih. To je gotovo: da v vsakem slučaju, ko gre za našo narodno posest in za bodočnost našega naroda, je skoro vse proti nam, kar ima sedaj v Avstriji moč v svojih rokah; na naši (nemški) strani je pa le naša narodna sila.“ —

O ti ubogi, trpinčeni Nemci! Človek, ki nosi občutno sree v praih svojih, moral bi se zjokati na prežalostnej sliki tej, — ako ne bi vedel, da je vse skupaj zgolj hinavstvo, ako ne bi vedel, da vse to nemško javkanje ni drugzega nego krinka, pod katero se skriva grda gospodoželjnost nemških hegemonov. Ravno narobe je res: slika g. Dumreicherja bi bila pristna, da je mesto besede „Nemci“ dosledno rekel „Slovani“. Slovani so res v takem opasnem položnji — Nemci pa ne! —

Kaj bode iz naših otrok? (Dalje). Kako se ti lahonski listi naši vedejo, kaj se zliha iz njih peresa? Nič drugzega kot zaničljivost, preziranje in skrajna predrznost, kedar gre črniti, opravljati, uničevati nas. revne očete slovenske.

Znano pa je, da kdor najbolj kriči, najbolj ropota, ta si pribavi posluh in nadvlado nad druge. Saj se teh kričačev vse boji. Kedaj se je še čulo, da so v Trstu stopili tem ljudem na prste? Nikdar in nikoli. Vse se jim pokori.

Slovan nima torej nič dobrega pričakovati od teh ljudi. Slovenci tržaški smo gojili veliko zaupanje do vis. vlade, ker smo vsaj od te „zaščitnice enako pravnosti“ upali, da nam uglaadi pot do naših pravic, da magistratu brezpogojno zapové izvesti to, za kar so ga miroljubni Slovenci prosili — za ustanovo slovenske šole v Trstu. Čudili smo se odgovoru, katerega je dalo visoko namestništvo našim starišem: Mi pripoznavamo, reklo je, da stanujete v mestu, ali magistrat ni primoran vam zidati slovenskih šol; vaši otroci naj hodijo v okolico v šolo.“ — Za božjo voljo, namestništvo ima protokoliranih najmanj 15.000 mestnih Slovencev puro sangue in drugih 15.000, ki so pobarvani z italijansko navlako. Vsaki pameten človek mora vedeti, kolike nevarnosti prete šestletnemu otroku, kateri bi moral o hudi zimi, v burji, o slabem vremenu — uro hoda iz mesta v okolico v šolo i to po 2 krat na dan. Ako nas tako prezirajo, potem moramo izgubiti vse zaupanje.

Ali so si veselo meli roke naši zagrizeni nasprotniki, ko so iztuhtali odgovor na slovensko prošnjo; kako so se posmehovali, ko so čitali črno na belem, da jim je visoko namestništvo pritrdilo v vsem. Italijani so sicer odgnali upnike, ali ne za vedno; isti upniki se vrnejo izvestno zopet in se morajo vrniti v pomnoženem številu, da iztirjajo že tako zastareli dolg; dolg, ki je narasel v ogromno svoto.

Ko bi bili naši očete molčali, ko bi roke križem držeč pričakovali, da jim sv. Ciril in Metod iz nebes prineseta slovenske šole v Trst: bi bilo malo upanja. Ali pre-

govor: „Pomagaj si sam in Bog ti pomore“, navodil jih je, da so nenadoma, dokler je še železo gorko — poslali rekurz na ministra, ter dokazali, da noben narod ne more izhajati brez šole; — da materini jezik je prvo in glavno sredstvo za pričetek vzgoje mladine; da so že vsi drugi preskrbljeni se šolami, le pohlevni Slovenci naj bi čakali do sodnega dne. Tako enako so prosili in zahtevali, da se njih pravična prošnja usliši, uslišati mora. Preverjen sem, da ti očetje ne bodo mirovali, dokler se jim ne uresniči želja. Minister je razsodil, da se vsa zadeva o slovenskih šolah, o slovenskih otrocih in stariših v Trstu še enkrat preišče in pregleda, ter je zaukazal namestništvu, da sestavi komisijo, ki bo natančno preiskala, kje neki v Trstu Slovenci stanujejo.

Gospod minister je hotel menda s tem reči: Meni se vender zdi, da tržaških Slovencev ne bode moglo vgnati v kozji rog; ako so res že zreli za slovensko šolo, ako jim je v istini mari, da se vzdržijo v vašem mestu, hočemo jim dati sladčico na zob; ako so Slovenci res kaj vredni, bodo razumeli naš ukaz; in ako so zavedni — no potem, draga gospoda tržaška, jim živ krat ne more kratiti v Trstu slovenskih šol. No, kaj in koliko so storili Slovenci tržaški tem povodom? (Dalje prihi).

Iz Trsta se nam piše: Vest v poslednji številki „Edinosti“ o zadevi ustanove „Revoltella“ treba nekoliko popraviti. Glasom ustanovnega pisma ustanovila se je „pri lovcu“ šola in kapelanija slovenskim učnim jezikom za otroke iz tamošnje okolice. Službo učitelja opravlja ima duhovnik. Ker pa je mestna oblast pozneje zahtevala, da dotični duhovnik bodi po postavi usposobljen za poučevanje v vseh predmetih, naravno, da niso mogli dobiti sposobnega duhovnika. To je vzrok, da šole že dlje časa ni. Sedaj pa zahteva municipalna delegacija, da se ustanovno pismo premeni tako, da dotični duhovnik bodi usposobljen za poučevanje v italijanskem jeziku.

„Deutsche Wacht“ ovadila bi rada naš list, češ, da je v službi veseljavljanske ideje — der „allslawischen Idee“. Ker se z obstojnimi zakoni, zahtevami moderne države in duhom časa nikakor ne dajo zagovarjati grda nasilstva, s kojimi bi nas hoteli tlačiti nemškutarški erditeži — pa lazejo, sumničijo in denuncirajo, da se kar kadi vse vprek. O ti blažena „ehrliche deutsche Elle“ —, kojoj se je „Deutsche Wacht“ v svoji poslednji številki poklonila toli graciozno! Denunciirajte le naprej, kolikor vam drago, nas pa ne spravite s pota, ki vodi do sreče naroda našega — pota, ki se ne križa z mejami države naše, kakor se križajo v naša pota. To, pa ni denunciacija, ampak faktum, kojega pripoznavajo v sto in sto varijacijah prijatelji vaši gori iz „rajha der Gottesfurcht und Sitte“.

Demonstracija ali pa strah pred blamažo. V četrtak je priredil klub kolesarjev „Veloce club Tergeste“ javne mejnarodne dirke v Rojanu. In res so došli kolesarji z Dunaja, Prage in iz Italije. A glej: kolesarji iz Prage in Dunaja niso hoteli udeležiti se dirke, ker so menda prireditelji zagrešili netaktnosti in nepravilnosti v prilog gostom iz — bližnjega kraljestva. Stara pesem.

Časnikarja Jerallo iztiralo je c. k. okrajno glevarstvo — kakor smo že omenili — iz Gorice. Radi tega dogodka interpeloval je posl. Gessmann v državnem zboru. Proti odloku okrajnega glavarstva pritožil se je Jeralla na namestništvo. In res je poslednje razveljavilo odlok glavarstva.

Izpiti za učiteljsko vsposobljenost so se vršili v Kopru od 16. do 25. t. m. Vsepeh je baje ugoden.

Banka „Slavija“ imela je dne 15. t. m. svoj občni zbor. Iz letnega poročila, katero nam je priposlalo generalno ravnateljstvo tega uzorno slovanskega zavoda, posnemamo, da je dne 31. decembra 1891 banka „Slavija“ štela 228.472 članov, ki so imeli pri njej zavarovanega kapitala

227.260.237 gld. 64 kr. Zavarovalne premije uplačalo se jej je 1.755.603 gld. 46 kr.; izplačala pa je svojim zavarovancem za škodo in deleže vzajemno podedovanskih društev 1.571.628 gld. 68 kr. Same obresti, katere je banka prejela od plodonosne naložbe svojih fondov, znašale so 235.882 gld. 87 kr. in so se porabile za zopetno pomnožitev fondov, ki kljubu ogromnim izplačilom v lanskem letu iznašajo 5.479.788 gld. 90 kr. Kako zelo skrbi banka „Slavija“ za varnost svojih članov razvidno je iz tega, da iznaša nje rezervni fond za požarna zavarovanja 69½% vseh letnih premij, da si ministerski razpis že 33% letnih premij proglašajo za zadostno rezervovanje. Tudi za svoje uradnike skrbi banka „Slavija“ prav uzorno, kajti njihov pokojninski fond, ki je nastal večinoma iz prebitkov uprave, iznaša že 209.742 gld 79 kr., in je le malo privatnih zavodov, katerih uradništvo bi bilo za starost svojo le približno jednako dobro preskrbljeno.

— Ako konečno omenimo še, da je banka „Slavija“ v 23 letih svojega obstanka plačala za škode 20.012.991 gld. 82 kr., bode nam gotovo priznal vsakdo, da so to številke, katere pričajo o uzornem vodstvu zavoda in pa o priljubljenosti njegovi povsod, koderkoli posluje. — Poučno je pa tudi, kaj premore poštenje, vztrajnost in dobra uprava, kajti iz primerjalnega izkaza o uspehih zavarovalnic v letu 1890 prepričali smo se, da banka „Slavija“, ki je bila, — kakor znano — leta 1869 ustanovljena z neznatno svotico 3000 gld., zavzema danes po velikosti svojih fondov drugo mesto med 33 avstro-ogerskimi vzajemnimi zavarovalnicami. Tak zavod zasluzi vsekakor vse zaupanje in zato naj bi Slovenci zatekali se mnogoštevilno pod okrilje njegovo, ter dali slovo tujim zavarovalnicam, ki našim narodnim težnjam niso nikdar prijazne bile. Tudi glede zavarovalstva ravna naj se vsak Slovenec po goslu: „Svoji k svojim“!

Brezplačno cepljenje koz se bode vršilo: v polyambulanci od 1. junija do 31. julija vsak dan od 8. do 9. ure zjutraj, izvzemši nedelje in praznike; za okraje I.—VI. v šolskih poslopih Lazzaretto vecchio, v starem in novem mestu, v ulici Giotto, Barriera vecchia, Renanuova dne 1. 8. 15. in 22. junija; v VII. okraju v ambulanci okrajnega zdravnišnika dra. Zadro dne 8. in 15. junija ter v šolskem poslopi v Škedenji dne 22. junija in 6. julija; za VIII. okraj v šolskem poslopi „Ferriere“ dne 1., 8., 15. in 22. junija ter v šolskem poslopi v Katinari dne 2. in 9. junija; za IX. okraj v šolskem poslopi v ulici Via Giulia dne 1. in 8. junija ter v šolskem poslopi v Gvardijeli dne 22. junija in 6. julija; za X. okraj v šolskem poslopi v Barkovljah dne 22. junija in 6. julija ter v šolskem poslopi v Rojanu dne 1. in 7. junija; za XI. okraj v šolskem poslopi na Opčinah dne 7., 8., 9. in 10. junija, v šolskem poslopi v Trebčah dne 20. junija, v šolskem poslopi v Bazovici dne 28. junija; za XII. okraj v šolskem poslopi na Proseku dne 13., 14., 15. in 17. junija ter v šolskem poslopi v sv. Križu dne 23. junija. V vseh teh krajih vrši se cepljenje od 5. do 6. ure popoldne. Pregledovanje vsehov cepljenju se vrši 8. dan po cepljenju. Slovenske stariše pozivljamo, da nikar ne zamude cepljenja, ker to je jedino sredstvo proti kozam.

Društvo poštarjev na Moravskem je imelo skozi 20 let izključno nemško načelnštvo. Pri obnem zboru, vršivšem se dne 24. t. m., prišli so pa Čehi do večine v načelnštvo.

Sokol Lvovski bode praznoval o Binkošti svoj jubilej. K slavnostim so povabljeni tudi sokolska društva česke, slovenske in hrvatske. Generalna direkcija državnih železnic je že privolila v znižanje vožnih cen za 50 od sto. Ker so se pa baje zvali „politiško-narodnih demonstracij“,

preklicala je zopet glavna direkcija že dano dovoljenje. Več poljskih poslancev obrnilo se je v tej zadevi do trgovskega ministra, opravili pa niso ničesar.

Občni zbor „Velesile“ v Škedenji je jutri ob 9½. uri predpoludne v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamični predlogi. 5. Volitev novega odbora.

Izpred sodišča. Minuli torek se je vršila sodna obravnava proti Ivanu Križmanu, težaku pri javnih skladiščih in E. Peresonu, nadzorniku del pri istem društvu. Oba ista bila zatožena tatvine, izvršene v skladišču trdke Meissner v novej luki in sicer Križman je bil zatožen, da je v noči od 22. do 23. februarja ukradel iz 23 vreč kvepe 64 kg. kave v vrednosti 76 gld. 80 kr.. Pereson pa, da je bil z njim sporazumljen. Prvi je bil obsojen na štiri mesece težke ječe; drugi pa popolnoma oproščen in izpuščen iz preiskovalnega zapora.

Samomori in poskusi istih so v Trstu prav navadna bolezen. Skoraj ne preide dan, da bi kdo ne poskusil na jeden ali drugi način končati svoje življenje. Nekdaj so se usmrtili samo prenapeti in presiti gospodje, danes pa največ samomorov zabilježujemo mej ubožnejšimi slojevi ljudstva. Osobito po odpravi proste luke je samomorov, katerim vzrok je bilo uboštvo, bilo mnogo. To nam pa tudi kaže, ker se je dušna ta bolezen že preveč razširila mej prostejšim ljudstvom, da je tudi mej tem vera začela pešati, kar je brez dvojbe edini vzrok tem žalostnim činom. Danes zopet navajamo par teh „hrabrih“ činov. 14 letna deklica Karolina Stebel v sv. M. Magd. Zgornji se je vrgla v nek vodnjak z namenom se usmrtiti, a rešila sta jo pravočasno dva bližnja ter prenesla prej v neko lekarno k sv. Jakubu, potem pa na dom. Vzrok je bilo neki besedičenje in nevšečnost v družini! Iz onacega vzroka se je hotel obesiti nek 20letni težak Fantini, a rešili so ga pravočasno ter izročili bolnici.

Drobnosti. Nek vročokrvni pisar je necega družega pisarja v sredo po noči v starem mestu telebnil z nekim vrčem po glavi ter mu zadal globoko rano; prepirala sta se radi neke ženske ter se slednjič na rečeni način tako sporazumela, da je prvi pisar moral iti pisat pod ključ, drugi pa na posteljo z obezano glavo. Mrtvoud je zadel 83 letno staro Marijo Sosič v ulici del Rivo; prenesli so jo v bolnico. — Mrtvoud je zadel 78letnega brijača J. Petronio po noči v postelji, zjutraj so ga našli mrtvega. — 50letni Žagar Franjo je prižgal v kamenolomih mino; nenadoma se ista užge ter je uboščeka kamenje jako poškodevalo, strši mu desno nogo. — Na Corsu je beračica neka 45let. Rahela Marks ter nadlegovala mimoidoče; nek stražar jo je siloma odvel v zapor, kjer so jo preiskali ter našli na životu te uboge beračice 1305 gld. v bankovcih. Revica je prosila iz potrebe.

Absolviran filolog

daje pouk v vseh gimnazijalnih predmetih, kakor tudi v hrvatskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. Natančneje se izve pri našem upravnistvu.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in št. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. — Najelegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdivino št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosi gostilničar Covacich.

Ivan Prelog, priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Anton Krajcar, Piazza Barriera vecchia, chia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghiga in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Roma magna št. 6, priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s, adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60--33

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočevca, varja, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Anton Ščuka, Via Barriera vecchia št. 19 III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroju. V njega delalnice vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koji se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19, priporoča slav. občinstvu vsake vrste moko, otrobov, turšice, ovsa in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Anton Vrabec, trgovina z steklenino, lončenino in lesenino itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg „Ponte rosso“) se priporoča tržaškim in vnanjim Slovincem. Cl.

Franjo Delak, Piazzetta Cordarioli št. 3, blizu novega trga, prodaja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hiše Cacia. Prodaja domače kranjske brinovce po 1 gld. 80 kr. boteljko, dalmatinsko tropijsko žganje po 1 gld. 10 kr. liter. Cl.

Blažina Tone, lastnik krčme k „Ruskim Toplicam“, Via Giulia št. 8, uljudno prosi za mnogobrojni obisk svoje krčme, kjer se pije izvrsten isterski teran, in se še boljše skrbi za želodec. 18—25

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilni obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz št. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 3 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprsno mleko po 12 kr. liter neposredno iz št. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter. toda le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, pripo- roča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijal- nega blaga. Cene so neverjetno nizke, potreba vestna in nagla. CL

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghega toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na de- belo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer fur- lansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Raz- pošilja tudi istrsko vino na zunanji in sicer loko- stacion Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalce kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila. Covicich. 30—20

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Šcho meso, kranjske klobase, sir, sladšice itd. 20—48

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, pro- daja vsake vrste ma- nufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vavrijskih tovarn. Cene nizke. 49—19

Orgljavaec

z dobrimi spričevali išče službo, ka- tero želi takoj nastopiti. Več se izve pri upravnistvu našega lista. 2—2

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavžentroz (milefiori). kri čistoče in neprekosljivo sredstvo zoper pale- nje v želodec, hemoroidne bolezni itd. — Zavi- tek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenj zdravlja. Dobiva se v odlikovani lekarni 38—100 **PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.** Poštne pošiljke izvršujejo se neutezoma.

Škropilnice proti peronospori

zistem Candeo, in drugih zistemov imamo zmiraj v zalogi. Ker pa kaže, da letos se jih bo mnogo potrebovalo, prosimo uljudno gospode posestnike, naj blagovolijo se z naročili hitro oglašiti, da zamoremo o pra- vem času druge preskrbeti in vsem kupo- valcem postreči.

Imamo tudi izvrstne žvepljalke, trdne in lahke, katere le fini prah trosijo, ki se ves oprime perja, če tudi se naložijo s žveplom v krepah.

Cene so jim ostale tiste poprejšnjih let, akopram so ene in druge mnogo zbolj- šane, t. j.

Candeojove škropilnice z vso pripravo 10 gold., žvepljalke 5 gold.

Priporočamo se tudi za vsakovrstne druge stroje, in za vse kar knjim tiče.

Živie in družb. 12—

v Trstu, ulica Zonta 5.

Josip Pizzarello

mehanik v Trstu

Via Fontanone br. 12

popravlja in prodaja stroje za šivanje vsakoršnega zistema, nove in že rabljene, z garancijo. Instaluje se električni zvoni. Popravljajo se velocipedi z pnevmatiško gumo. 2—104

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

14—12 TRST

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vreleev kakor tudi roman- sko žveplo za žvepljanje trt.

Tinktura za želodec,

katero prireja **G. PICCOLI**, lekar „pri angelju“ v Lju- biljani, Dunajska cesta je mehko uplivo, delovanje prebav- nih organov ureja- joče sredstvo. Krepi želodec, kakor tudi pospe- šuje telesno od- pretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.86, z 55 stekl. 5 kg. teže, velja gl. 5.26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničica razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 16—25

5 do 10 gold.

gotovega zaslužka na dan brez kapitala in rizika ponuja neka močna bančna hiša vsa- kateremu, ki se hoče baviti s prodajo postavno dovoljenih srečel in državnih papirjev. Ponudbe je pošiljati pod „Lose“ na: Annoncen-Expedition von I. Danneberg, Wien, I., Kumpfgasse. 5—10

Krasne uzorke šalje se zasebnikom ba- dava. Knjige za krojače nefrankovane.

Tvari za odjela.

Peruvien i dosking za visoko svećenstvo; propisane tvari za c. kr. činovničke uniforme, te za veterane, vatrogasce, sokolaše, livrè; sukno za biljard i igrače stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, tvari koje se pere, plaid za putnike od 4—14 for. itd. Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vunene suknene tvari nipošto jeftine cunje, štoto ih posvud nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

IV. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna u Austro-Ugarskoj. U mojem stalnom skladištu u vriednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnici jest pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam uviditi, da se od tako malenih osta- naka i odrezaka nemože poslati uzorke jer nebi u kratko blaga preostalo. Ponudjaju li pojedine tvrdke odrezke te razasliju li uzorke, tada su ovi od čitavih komada, nipošto od odrezaka.

Odrezci, koji se nedopadaju, zamjenjuju se il se po- vrati u novac. Kod naručbe treba navesti boju, dužinu i cijen.

Pošiljke jedino uz poštarsko pouzetje, 24 12 preko 10 for. franko. 24—24 Dopisuju u njemačkom, mađarskom, češkom, poljskom, talijanskom i francuskom jeziku.

Bratom Slovanom!

Praktična šola igre na gosli

zložil Jan Malát. 2—3

V 10 zvezkih (po 20 strani). Vsak zvezek stane 50 kr. s pošto. Ta šola je vsakemu Slovanu raz- umljiva, ker je v njej kar najmanj teksta ter so vzete vaje iz bogatega vira narodnih pesmi česko- slovanskih. Dosedaj so izšli zvezki 1., 2. in 3. in pošljemo je vsakemu, kateri je naroči.

Velebin Urbánek, Praga I. 305.

Kopališče

„Galleggiante Nazionale“,

ležeče nasproti Lloydove palače, odpre se v sredo, dne

1. junija 1892.

Vdova Adolfa Buchler.

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon- cesijonovani zastop 50—20

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. u. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Častni diplom Zagreb.

1891.

Zlata kolajna Temesvar.

KWIZDE

restitucijski fluid

Pralna voda za konje — Cena jedne steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.

Porablja se že 80 po dvornih hlevih in večjih hlevih vojaštva in civila vojačenje pred veli- kimi napori in zopetno krepčanje po naporih, ko se noge in pahneje ali kite otrpnejo itd. usposobi konja za velika dela v vežbanju.

Paziti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrečno

Kwizde restitucijski fluid

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

I

GLAVNA ZALOGA

FRAN IV. KWIZDA

c. in k. avstr. in kralj. rum. dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Znatno obaljene cene

Tiskalicam za vino, voće i masline

IZVORAN FABRIKAT

najnovijeg izvrstnog sustava sa neprestano dje- lujućom dvojkom pritiskom silom.

Zajamčena najveća djelatnost do 20% veća nego li kod svih ostalih tiskalnica.

Kod svih izložba odlikovane prvimi nagradami

Mlinove za grozdje, voće, masline, strojeve za sušenje voća kano i za sve proizvode iz bilin- stva i životinjstva.

Tiskalnice za sieno na ruku, i strojevi za treb- ljenje kuruze.

Najnoviji samostalni patent. štrcaljke za trsje „Syfonia“

izradjuju jedini tvorničari

PH. MAYFARTH i drug.

tvornica poljodjelskih strojeva

BEČ II. Taborstrasse 76. Kataloge šalje badava, prima zastupnike. — Kod kupnje opominje svakoga, da pazi na podjelanje.

T. MAGRINI & C.

Zavod za glasovire.

Saloni:

ULICA

Corso šte. 2

V TRSTU

Tvornica:

ULICA

Alighieri št. 2

V TRSTU

priporočajo svoje nepresežne glasovire od 300 gld. naprej, narejeni v lastni tovarni po najnovejših načrtih, kateri se odlikujejo po svoji zvočnosti — ka- kor podolgašti klavirji — kakor tudi po lepodonečjem timbra ter imajo — napram podolgaskim klavirjem — prednost mehanike na dvojnato ponovitev, katera jih učinja ugodne za učenje in to tembolj zato, ker jim njih moderna konstrukcija v železu jamči, dolgo trpežnost kakor podolgašti klavirji.

Zavod je tudi dobro preskrbljen z bogato zalogo glasovirov podolgastih, mej katerimi se priporočajo osobito oni ugodno poznati iz dunajske tovarne: Erste Productir-Genossenschaft der Claviermacher.

Razprodaja — Menjalnica — Posojilnica — Uglašilnica — Popravljalnica.